

Suvestinė redakcija nuo 2018-08-25 iki 2020-08-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [45-1702](#), i. k. 108301MISAK00D1-199

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

DĖL MIŠKO ATKŪRIMO IR ĮVEISIMO NUOSTATŲ

2008 m. balandžio 14 d. Nr. D1-199

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#); 2007, Nr. [77-3044](#)) 15 straipsniu:

1. T v i r t i n u Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 18 d. įsakymą Nr. 659 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų bei Miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių apskaitos bei vertinimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [39-1280](#));

2.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. lapkričio 8 d. įsakymą Nr. D1-572 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 659 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų bei Miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių apskaitos bei vertinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2005, Nr. [3-51](#));

2.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 22 d. įsakymą Nr. D1-317 „Dėl aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 659 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų bei Miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių apskaitos bei vertinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2005, Nr. [80-2911](#));

2.4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. lapkričio 2 d. įsakymą Nr. D1-508 „Dėl aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 659 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų bei Miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių apskaitos bei vertinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. [120-4572](#));

2.5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 12 d. įsakymą Nr. D1-603 „Dėl aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 659 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų bei Miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių apskaitos bei vertinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. [118-4851](#)).

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m.
balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199

MIŠKO ATKŪRIMO IR ĮVEISIMO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai (toliau vadinama – Nuostatai) nustato miško atkūrimo ir įveisimo, miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių kokybės reikalavimus. Nuostatų reikalavimai netaikomi žaliavinėms medžių ir krūmų bei Kalėdų medelių plantacijoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

2. Šių Nuostatų reikalavimai privalomi valstybinių miškų valdytojams ir naudotojams. Privačių miškų savininkams privalomi 4, 5, 6, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 23, 24, 25, 33, 37, 38, 39 ir 40 šių Nuostatų punktai, kiti punktai – rekomenduotini.

3. Šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos:

medynų ir krūmynų pertvarkymas – medynų ir krūmynų kirtimas ir želdinimas siekiant vertingesnių norimos paskirties ir rūšinės sudėties miško želdinių arba žėlinių;

miško atkūrimas – miško žėlimas ir (arba) želdinimas sklypuose, kuriuose prieš tai miškas augo;

miško kenkėjai – organizmai (mikroorganizmai, bestuburiai arba stuburiniai gyvūnai), kenkiantys miško medžiams, mažinantys jų prieaugį, bloginantys jų kokybę ir darantys nuostolius;

miško veisimas – miško želdinimas ir **(arba)** žėlimas sklypuose, kuriuose prieš tai miškas neaugo;

miško želdiniai – miško medžiai ir krūmai, žmogaus pasodinti arba pasėti ne mažesniame kaip 0,1 ha plote atkuriant arba įveisiant mišką;

miško želdinimas – miško atkūrimas arba įveisimas sėjant miško medžių ir krūmų sėklas arba sodinant iš jų išaugintus sodmenis;

miško želdinių arba žėlinių atsodinimas – pakartotinis sodmenų sodinimas arba sėklų sėjimas žuvusių arba neperspektyvių miško želdinių arba žėlinių vietoje;

miško žėlimas – miško atsikūrimas arba įsiveisimas be žmogaus pagalbos arba taikant miško žėlimą skatinančias priemones;

miško žėlimo skatinimas – palankių sąlygų miško žėlimui sudarymas, taikant specialias ūkines priemones;

miško žėliniai – miško medžiai ir krūmai, savaime sužėlę ne mažesniame kaip 0,1 ha plote atsikuriant miškui arba apželiant mišku žemei, kurioje miškas prieš tai neaugo;

mišrusis miško atkūrimas arba įveisimas – miško želdinimas ir žėlimas ne mažesniame kaip 0,1 ha plote atkuriant arba įveisiant mišką;

plantaciniai miško želdiniai ar žėliniai – greitai augančių medžių rūšių (beržų, juodalksnių, baltalksnių, drebulių, tuopų, maumedžių ir (arba) šių medžių rūšių hibridų, eglių) tos pačios amžiaus klasės želdiniai ar žėliniai, kuriems taikomos sparčiojo medynų auginimo technologijos;

tikslinės medžių rūšys – medžių rūšys, kuriomis turi būti atkuriamas ar įveisiamas miškas;

želdavietė – sklypas miškui želdinti;

želvietė – sklypas miškui želti;

žaliavinė medžių ir krūmų plantacija – įvairios paskirties greitai augančių medžių ir krūmų (energinųjų augalų, karklų pinti ir kt.) želdinių ar žėlinių, kurių kirtimų rotacija ne ilgesnė kaip 14 metų, plotas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, Žin., 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

4. Miško savininkai, valdytojai ir naudotojai privalo laiku ir tinkamai atkurti mišką, atlikti miško želdinių ir želinių priežiūrą, apsaugą, atsodinti žuvusius želdinius ir želinius, prižiūrėti ir saugoti juos nuo gaisrų, miško kenkėjų, ligų ir kitų neigiamų veiksnių.

5. Rezervatiniai (I gr.) miškai atkuriami jiems natūraliai atželiant, ekosistemų apsaugos (II A gr.), rekreaciniai (II B gr.), apsauginiai (III gr.) ir ūkiniai (IV gr.) – natūraliai atželiant ar želdinant.

6. Saugomose teritorijose, esančiose bet kurios funkcinės paskirties miškuose, miškas atkuriamas ar įveisiamas vadovaujantis šių Nuostatų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių veiklą saugomose teritorijose, reikalavimais.

7. Plantaciniai miško želdiniai ir želiniai priskiriami IVB grupės miškams ir jiems taikomi Nuostatų reikalavimai. Juos draudžiama veisti neplantacinių miškų kirtavietėse arba šių miškų žuvusių želdinių, želinių ir medynų vietose, miško aikštėse ir miško laukymėse. Tręšiant plantacinius miško želdinius ar želinius nuotekų dumblo, būtina laikytis Nuotekų dumblo naudojimo tręsimui bei rekultivavimui reikalavimų LAND 20-2005, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 349 „Dėl normatyvinio dokumento LAND 20-2001 „Nuotekų dumblo naudojimo tręsimui reikalavimai“ patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

II. ŽELDAVIETĖS, ŽELVIETĖS IR DIRVOS PARUOŠIMAS

8. Paruošiant želdavietę ar želvietę miškui želdinti ar želti, nustatomas jos plotas ir, atsižvelgiant į jos sąlygas, nuleidžiamas paviršinis vanduo, pašalinami nepageidaujami medžiai ir krūmai, jų atžalos ir ataugos, taikomos priemonės miško kenkėjų ir grybinių ligų židiniams surasti, naikinti ir jų daromai žalai mažinti, biologinei įvairovei gausinti (įrengiami vandens telkiniai – girdyklos miško gyvūnams, sodinamos nektaringų ir ornitochorinių augalų grupės ir kt.).

9. Įveisiant mišką, želdavietės ar želvietės ribos kampuose turi būti pažymėtos stulpeliais.

10. Miško želdiniai turi būti sodinami į paruoštą dirvą. Dirva miško želdiniams ruošiama ištisai (ariant, frezuojant, kultivuojant ir kt.) arba iš dalies (išariant vagas, padarant aikšteles, mikropakilimus ir kt.), atsižvelgiant į želdavietės sąlygas. „L“ hidrotopo augavietėse želdiniai sodinami tik į mikropakilimus. Suplūktose žemės ūkiui naudotose žemėse dirva ruošiama ją ištisai suariant ne mažesniu kaip 35 cm gyliu. Dirva gali būti neruošiama, kai miško želdiniai sodinami:

10.1. užmirkusių, pelkinių nenusausintų augaviečių sklypuose;

10.2. 20° ir statesniuose šlaituose;

10.3. Na, Nb, Nc, Nd, Nf augaviečių ne senesnėse kaip pusės metų vėjavartų kirtavietėse, kai buvusio medyno skalsumas buvo ne mažesnis kaip 0,7;

10.4. sodinant sodmenis su apribota šaknų sistema;

10.5. sodinant pušies želdinius Kuršių nerijos nacionalinio parko Na ir Ša augavietėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

III. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS IR TANKIS

11. Miško želdinių ir želinių rūšinė sudėtis parenkama atsižvelgiant į augavietės sąlygas ir miško funkcinę paskirtį, laikantis šių reikalavimų:

11.1. atkuriant mišką II–IVA grupių miškuose, želdinių ir (ar) želinių rūšinėje sudėtyje turi būti daugiau kaip 75 procentų medžių rūšių, atitinkančių Nuostatų 1–3 priedų reikalavimus, išskyrus atvejus, kai paliekami atželti baltalksnynai ir skroblynai valstybiniuose ekosistemų apsaugos (IIA grupės), apsauginiuose (III grupės) ir visuose privačiuose miškuose, ir kai atkuriamas miškas buvusiuose šakninės pinties židiniuose visų nuosavybės formų II–IVA gr. pušynuose. Trumpo kirtimo amžiaus plantaciniai miškai (IVB grupės) gali būti atkuriami tų pačių

arba kitų medžių rūšių plantaciniais miško želdiniais ar žėliniais, vadovaujantis Nuostatų 10 priedo reikalavimais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

11.2. įveisiant mišką tikslinės medžių rūšys miško želdiniuose ir žėlinuose turi atitikti Nuostatų 10 priedo reikalavimus. Medžių rūšys, neatitinkančios šio priedo reikalavimų, rūšinėje sudėtyje gali sudaryti ne daugiau kaip 5 procentus, krūmai į rūšinę sudėtį neįskaitomi. Plantaciniuose želdiniuose vegetatyviniu būdu padaugintų medžių rūšių klonų skaičius turi atitikti Nuostatų 11 priedo reikalavimus;

11.3. Nb augavietėse atkuriant mišką tik spygliuočių medžių rūšimis, turi būti grupėmis (ne mažiau kaip 1 procentas želdavietės ar žėlvietės ploto) veisiami nektaringi lapuočiai medžiai ir krūmai arba išsaugoti jų savaiminukai;

11.4. buvę šakninės pinties židiniai II–IVA gr. pušynuose, išskyrus Kuršių nerijos nacionalinio parko teritoriją, turi būti atkuriami lapuočių medžių rūšimis;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

11.5. atkuriant eglynų kirtavietes, kuriose eglių kelmų su centriniu puvinium yra 40 procentų ir daugiau, ir nuo grybinių ligų ar vabzdžių kenkėjų pažeidimų žuvusių spygliuočių kirtavietes, želdinių ir (ar) žėlinių sudėtyje turi būti ne mažiau kaip 50 procentų lapuočių medžių rūšių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

12. Apsauginiuose (III gr.) ir normalaus kirtimo amžiaus ūkiniuose (IVA gr.) miškuose, išskyrus juose esančias saugomas teritorijas, kirtavietės paliekamos atželti tomis pačiomis tikslinėmis medžių rūšimis tik kai prieš tai augę ir šalia augantys tų pačių medžių rūšių medynai yra ne žemesnės kaip antros selekcinės grupės (jeigu selekcinė grupė nenustatyta – ne žemesnio kaip antro boniteto, pušies medynai Dzūkų ir Sūduvos aukštumos kilmės rajone (LT/P6) – ne žemesnio kaip trečio boniteto), išskyrus Nae, Ua, Ub, Uc, Pa, Pb, Pc, Pd ir nusaustas Pa ir Pb augavietes, kuriose medynų selekcinė grupė neribojama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

13. Projektuojant želdinius ir (ar) žėlinius, jų tankis ekosistemų apsaugos (IIA gr.), apsauginiuose (III gr.) ir ūkiniuose (IV gr.) miškuose turi atitikti Nuostatų 4 priedo reikalavimus. Jeigu žėlvietėje augančių tikslinių medžių rūšių žėlinių tankis mažesnis už nurodytą, jie auga netolygiai ir nėra galimybės jiems atsirasti, reikia papildomai želdinti. Projektuojant želdinių ir (ar) žėlinių tankį ir rūšinę sudėtį, būtina atsižvelgti į želdavietėje ar žėlvietėje augančių tikslinių medžių rūšių perspektyvių žėlinių kiekį ir jų išsidėstymą. Vėjavartoms palankiose vietose ne didesniu kaip 25 m atstumu nuo palaukės gali būti sodinami 20 procentų retesni želdiniai iš vėjui atsparių medžių rūšių, tačiau bendras želdinių ir (ar) žėlinių tankis sklype turi atitikti 4 priedo reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

14. Neteko galios nuo 2013-12-28

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin. 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

IV. MIŠKO SODINIMAS

15. Miško dauginamoji medžiaga, naudojama miškams atkurti ir įveisti, turi atitikti Miško dauginamosios medžiagos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m.

spalio 29 d. įsakymu Nr. 521 (Žin., 2003, Nr. [108-4841](#); 2007, Nr. [128-5240](#)), reikalavimus.

16. Miško sodmenų iškaso, laikymo, pervežimo sąlygos ir jų kokybė turi atitikti Miško sodmenų kokybės reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 337 (Žin., 2003, Nr. [71-3292](#)).

17. Mišką draudžiama želdinti nekokybiškais miško sodmenimis, vienmečiais eglės ir ąžuolo sėjinukais (išskyrus išaugintus kontaineriuose), ir visų medžių rūšių savaiminukais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

5 skyrius. Neteko galios nuo 2010-10-22

Skyriaus naikinimas:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin. 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

VI. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ PRIEŽIŪRA IR APSAUGA

20. Miško želdiniai ir želiniai turi būti prižiūrimi ir saugomi kol susiformuos jaunuolynas ir prasidės ugdymo kirtimai (minkštųjų lapuočių – iki šešerių metų, spygliuočių ir kietųjų lapuočių – iki aštuonerių metų):

20.1. atliekami priežiūros darbai – užpilamos žemėmis ir prispaudžiamos nuplautos ar nupustytos, apnuogintos medelių šaknys, pataisomos šalčio iškilnotų medelių sodinimo vietos, atkasami žemėmis užnešti medeliai, nuleidžiamas paviršinys vanduo, šalinama stelbianti žolinė augalija, stelbiantys medžiai ir krūmai;

20.2. taikomos apsaugos priemonės nuo vabzdžių kenkėjų ir grybinių ligų, pelinių graužikų, žvėrių, mechaninių pakenkimų, įrengiamos ar atnaujinamos priešgaisrinės mineralizuotos juostos laikantis Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 500 (Žin., 1995, Nr. 32-751), reikalavimų;

20.3. želdiniai ir (ar) želiniai, kurių rūšinėje sudėtyje yra 50 procentų ir daugiau ąžuolo, turi būti aptverti specialia, apsaugai nuo žvėrių tinkama tvora, ne žemesne kaip 2 m;

20.4. individualios medelių apsaugos turi užtikrinti medelio kamieno iki lajos pradžios ir viršūninio pumpuro apsaugą, netrukdyti jam augti ir jo nežaloti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

21. Miško želdiniai ir želiniai turi būti atsodinami, kai jie sklype auga netolygiai ir (ar) juose augančių perspektyvių medžių ir krūmų rūšių tankis yra:

21.1. įveisiant ar atkuriant mišką želdiniuose ir plotuose, kuriuose taikytas mišrusis būdas (želdinimas ir žėlimas), projektuotų medžių ir krūmų rūšių pirmaisiais metais po želdinių pasodinimo mažesnis kaip 85 procentų, trečiaisiais – mažesnis kaip 80 procentų Nuostatų 4 priede nurodyto tankio;

21.2. kirtavietėje augančiuose želiniuose tikslinių medžių rūšių (pagal Nuostatų 1–3 priedus) trečiaisiais metais po miško iškirtimo – mažesnis kaip 80 procentų Nuostatų 4 priede nurodyto tankio;

21.3. įveisiant mišką želiniuose trečiaisiais metais po Miško želdinimo ir žėlimo projekto sudarymo tikslinių medžių rūšių (pagal Nuostatų 10 priedą) – mažesnis kaip 80 procentų Nuostatų 4 priede nurodyto tankio.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

VII. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ DOKUMENTAI

22. Valstybinėje žemėje miškas atkuriamas, įveisiamas, medynai ir (ar) krūmynai pertvarkomi pagal Nuostatų 5 priede nurodytą Miško želdinimo ir žėlimo projektą, kurį tvirtina: miško valdytojo ar naudotojo įgalioti asmenys. Sklypui, kuriame numatomas miško žėlimas, Miško želdinimo ir žėlimo projektas parengiamas ne vėliau kaip per du su puse metų po miško iškirtimo, sklypui,

kuriame numatomas miško želdinimas, – iki miško želdinimo darbų pradžios.

Kertant mišką atvejiniiais kirtimais, kai po paskutinio kirtimo atvejo tikslinių medžių rūšių žolinių vidutinis aukštis yra ne mažesnis kaip 0,5 m ir jų tankis atitinka Nuostatų 38 punkte nustatytus reikalavimus, Miško želdinimo ir žėlimo projektas nerengiamas, surašomas laisvos formos miško atkūrimo aktas, kuriame turi būti nurodyta žėlinių vieta, plotas, augavietė, vidutinis aukštis, tankis, amžius ir rūšinė sudėtis. Šį aktą tvirtina miško valdytojų ar naudotojų įgalioti asmenys. Kai taikant atvejinius kirtimus šių rodiklių pasiekti nepavyko arba taikomos žėlimą skatinančios priemonės, Miško želdinimo ir žėlimo projektas rengiamas prieš paskutinį kirtimo atvejį arba po jo, atsižvelgiant į susidariusias sąlygas miškui atkurti.

Miško želdinimo ir žėlimo projektas parengiamas raštu, įvedamas į kompiuterinę duomenų bazę, duomenys apie įvykdytus darbus jame įrašomi ne vėliau kaip per mėnesį nuo darbų atlikimo. Miško želdinimo ir žėlimo projektas ar miško atkūrimo aktas saugomas, kol bus nukirstas pagal jį įveistas arba atkurtas medynas. Atžėlę ir apželdinti sklypai pažymimi miškotvarkos taksacinėje ir kartografinėje medžiagoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

23. Privačioje žemėje miškas veisiamas, medynai ir (ar) krūmynai pertvarkomi ir neteisėtai iškirstas miškas atkuriamas vadovaujantis Nuostatais, parengus Miško želdinimo ir žėlimo projektą (toliau – Projektas) pagal Nuostatų 6 priede nurodytą formą. Veisiant mišką ir pertvarkant medynus ir (ar) krūmynus, Projektą tvirtina valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos regioninio padalinio vadovo įgaliotas asmuo; kai miškas iškirstas neteisėtai, – Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus įgaliotas Miškų kontrolės skyriaus teritorinio poskyrio pareigūnas. Miškas atkuriamas vadovaujantis Nuostatais ir vidinės miškotvarkos projektu arba Projektu, kurį, savininko pageidavimu, rengia vidinės miškotvarkos projekto rengėjas arba biržės rėžėjas. Projektas rengiamas laikantis Nuostatų 12 priede nurodytų reikalavimų. Projektas nerengiamas, kai plote, kuriame veisiamas miškas, auga miško žėliniai, kurių vidutinis amžius didesnis kaip penkeri metai, jų rūšinė sudėtis ir tankis atitinka Nuostatų 38 punkto reikalavimus. Projektas dėl svarbių priežasčių (pasikeitus augavietės sąlygoms ir pan.) gali būti tikslinamas. Patikslintą Projektą tvirtina valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos regioninio padalinio vadovo įgaliotas asmuo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

24. Valstybinėje ir privačioje žemėje atkuriant mišką, atliekant medynų ir (ar) krūmynų pertvarkymą, kirtavietei ar pertvarkomam plotui, įveisiant mišką vienam ar keliems besiribojantiems kadastriniams ar taksaciniams sklypams rengiamas vienas Miško želdinimo ir žėlimo projektas. Įveisiant mišką, kai viena skirtingos (-ų) medžių rūšies (-ų) grupė užima 0,5 ha ir didesnę plotą, šiam plotui gali būti rengiamas atskiras Miško želdinimo ir žėlimo projektas.

Valstybinėje žemėje, kai viena skirtingos (-ų) medžių rūšies (-ių) grupė ir (ar) skirtingas miško atkūrimo būdas (želdinimas, žėlimas, mišrus) užima 0,3 ha ir didesnę plotą, miško želdinimo ir (ar) žėlimo priemonės šiems plotams projektuojamos atskirai ir jie pažymimi projekto brėžinyje numeruojant eilės tvarka. Neatkuriami ar nepertvarkomi plotai (0,1 ha ir didesni, išskyrus valksmus), skirti technologinėms, gamybinėms miškų ūkio ar kitoms reikmėms, pažymimi projekto brėžinyje ir įrašomi į projektą. Visų šių plotų dydžiai nustatomi apytikriai, tačiau jų suma turi atitikti visą kirtavietės ar pertvarkomo miško plotą.

Valstybinėje ir privačioje žemėje įveisiant mišką, projekto brėžinyje turi būti pažymėtos 0,3 ha ir didesnės skirtingų medžių rūšių grupės, visos neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais želdiniais ar žėliniais besiribojančių, žemės savininkų ar valdytojų sklypų,

melioracijos įrenginių, elektros linijos, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių trasos, 0,1 ha ir didesni plotai, kuriuose miškas neveisiamas, įvairūs intarpai (kai miškas veisiamas privačioje žemėje, projekto brėžinyje turi būti nurodytas veisiamo miško plotas ir želdinamas ar želiantis plotas).

Miško želdinimo ir žėlimo projekte turi būti nurodyta ar želdiniai yra plantaciniai, ar bandomieji.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

25. Įveisiant mišką medžiai nuo gretimo ne miško žemės savininko sklypo ribos turi būti projektuojami ir sodinami ne arčiau kaip 15 m atstumu, krūmai – ne arčiau kaip 6 m atstumu. Šio atstumo galima nesilaikyti, kai miško želdiniai ar žėliniai ribojasi su mišku, kitais miško želdiniais ar žėliniais, numatomu apželdinti sklypu arba gretimo žemės sklypo savininkai raštu patvirtina sutinkantys, kad miškas būtų sodinamas mažesniu atstumu nei nurodytasis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

VIII. MIŠKO ŽELDINIMO DARBŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

26. Miško želdinimo darbų kokybės vertinimą atlieka ir vertinimo apimtis nustato valstybinių miškų valdytojai, naudotojai ir valstybinių miškų kontrolę atliekančios institucijos. Miško želdinimo darbų vertinimas atliekamas ne vėliau kaip per du mėnesius nuo miško želdinimo darbų įvykdymo, vadovaujantis šių Nuostatų 7 ir 8 priedais.

27. Miško želdinimo darbų kokybė vertinama pagal šiuos rodiklius: miško sodmenų kokybę, jų pasodinimo kokybę, želdinių tankį ir želdinių apsaugos kokybę. Bendra miško želdinimo darbų kokybė įvertinama pagal žemiausią vieno iš visų rodiklių įvertinimą. Įveisus ar atkūrus mišką sėjimo būdu, miško želdinimo darbų kokybė nevertinama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

IX. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ APSKAITA

28. Valstybiniuose miškuose miško želdinių ir žėlinių apskaitą privalo atlikti visi jų valdytojai ir naudotojai, privačiuose miškuose – Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus teritorinio poskyrio valstybiniai miškų pareigūnai, jei ją būtina atlikti pagal kitų teisės aktų reikalavimus arba pačiam savininkui pageidaujant. Apskaita atliekama rudenį:

28.1. įveisiant ir atkuriant mišką miško želdinių ir plotų, kuriuose taikytas mišrusis būdas (želdinimas ir žėlimas), – pirmaisiais ir trečiaisiais metais po miško želdinių pasodinimo, vadovaujantis miško želdinių apskaitos metodu;

28.2. atkuriant mišką miško žėlinių – trečiaisiais metais po miško išskirtimo, vadovaujantis miško žėlinių apskaitos metodu;

28.3. įveisiant mišką miško žėlinių – trečiaisiais metais po Miško želdinimo ir žėlimo projekto sudarymo, vadovaujantis miško žėlinių apskaitos metodu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

29. Apskaitos metu, vadovaujantis Nuostatų 7 priedu, želdiniuose ir plotuose, kuriuose taikytas mišrusis būdas, nustatomas augančių perspektyvių projektuotų, žėliniuose – tikslinių medžių ir krūmų rūšių tankio ir Nuostatų 4 priede nurodyto reikalingo jų tankio 1 ha santykis pagal medžių ir krūmų rūšis procentais, ir reikalingų atsodinti medžių ir krūmų kiekis visame plote pagal jų rūšis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859
Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184
Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

30. Neteko galios nuo 2013-12-28

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

31. Neteko galios nuo 2013-12-28

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

32. Sėjimo būdu įveistų želdinių apskaita atliekama kaip žėlinių.

33. Atlikus apskaitą nustatoma, ar reikia papildomai želdinti, ar taikyti žėlimą skatinančias priemones. Jeigu nustatoma, kad želdiniai ir (ar) žėliniai pagal Nuostatų 37 punktą žuvo, jie turi būti atkuriami iš naujo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

X. MIŠKO ATKŪRIMO, ĮVEISIMO, ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

34. Miško atkūrimą ir įveisimą, miško želdinių ir žėlinių kokybę vertina Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus arba jo teritorinių poskyrių valstybiniai miškų pareigūnai, arba miško valdytojai (valstybiniuose miškuose), vadovaudamiesi Nuostatų 35, 36 ir 38 punktais, 7 ir 9 priedais. Miško želdinių ir žėlinių kokybė vertinama rudenį: želdinių ir plotų, kuriuose taikytas mišrusis būdas (želdinimas ir žėlimas) – septintaisiais želdinių augimo metais, žėlinių – septintaisiais metais po Miško želdinimo ir žėlimo projekto sudarymo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

35. Miško želdinių ir (ar) žėlinių kokybė vertinama vadovaujantis šiame punkte ir Nuostatų 9 priede nustatytais reikalavimais. Jeigu vienas iš jų neatitinka nustatytų reikalavimų, kokybė vertinama nepatenkinamai. Miško želdiniuose ir plotuose, kuriuose taikytas mišrusis būdas, vertinami projektuotų, žėliniuose – tikslinių (pagal Nuostatų 1–3 arba 10 priedus) rūšių medžiai pagal šiuos rodiklius:

35.1. projektuotų arba tikslinių rūšių medžių tankį 1 ha;

35.2. projektuotų arba tikslinių rūšių medžių vidutinį aukštį (nevertinama Kuršių nerijos nacionaliniame parke);

35.3. nepageidaujamų (neprojektuotų arba netikslinių) rūšių medžių ir krūmų, stelbiančių projektuotas arba tikslines rūšis, vidutinį aukštį: geros kokybės želdiniuose ir (ar) žėliniuose nepageidaujamų rūšių medžiai ir krūmai neturi stelbti projektuotų arba tikslinių rūšių; patenkinamos kokybės – nepageidaujamų rūšių medžių ir krūmų vidutinis aukštis neturi būti 1,5 karto didesnis už projektuotų arba tikslinių rūšių medžių vidutinį aukštį, išskyrus pušį ir ąžuolą, kurių nepageidaujamos rūšys neturi stelbti;

35.4. rūšinę sudėtį: geros kokybės želdinių ir plotų, kuriuose taikytas mišrusis būdas, rūšinėje sudėtyje pagrindinė tikslinė medžių rūšis turi atitikti projektuotą ir gali būti ne daugiau kaip 10 procentų neprojektuotų tikslinių (pagal 1–3 arba 10 priedus) rūšių medžių; patenkinamos kokybės – rūšinėje sudėtyje neprojektuotų tikslinių rūšių medžių gali būti ne daugiau kaip 20 procentų; žėlinių rūšinė sudėtis turi atitikti 1–3 arba 10 priedų reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

36. Želdinių ir žėlinių kokybė nustatoma šių Nuostatų 35 punkte nurodytus rodiklius lyginant su faktiniais. Bendra želdinių ar žėlinių kokybė įvertinama pagal žemiausią vieno iš visų rodiklių įvertinimą.

37. Želdiniai ir (ar) žėliniai laikomi žuvusiais, kai perspektyvių medelių skaičius atkuriamame arba įveisiamame plote ar jo dalyje, ne mažesnėje kaip 0,1 ha, yra mažesnis 75 procentais ir daugiau už Nuostatų 38 punkte nustatytus minimalius reikalavimus. Želdinių ar žėlinių žuvimo faktą valstybiniuose miškuose nustato miško valdytojo ar naudotojo įsakymu sudaryta komisija. Jei želdiniai ar žėliniai žuvo 0,5 ha ir didesniame plote dėl ligų ar kenkėjų pažeidimų, į komisijos sudėtį įtraukiamas Valstybinės miškų tarnybos atstovas. Privačiuose miškuose želdinių ar žėlinių žuvimo faktą nustato Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus teritorinio poskyrio valstybinis miškų pareigūnas; jei želdiniai ar žėliniai žuvo 0,5 ha ir didesniame plote dėl ligų ar kenkėjų pažeidimų – Valstybinės miškų tarnybos atstovas. Nustačius miško želdinių ar žėlinių žuvimo faktą, surašomas laisvos formos aktas, kuriame nurodomas žuvusių želdinių ar žėlinių plotas, žuvusių medelių kiekis pagal medžių rūšis, žuvimo priežastys, rekomenduojamas miško atkūrimo būdas ir rūšinė sudėtis, gerinantys būsimų želdinių ar žėlinių atsparumą neigiamiems veiksniams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-1052](#), 2011-12-29, *Žin.*, 2012, Nr. 1-38 (2012-01-04), i. k. 111301MISAK0D1-1052

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

38. Miškas laikomas atkurtu ar įveistu, kai želdiniuose ar žėliniuose tolygiai išsidėsčiusių perspektyvių medžių rūšių tankis, atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį rūšinėje sudėtyje, pagal Nuostatų 11 punktą yra didesnis arba lygus: pušies Pa augavietėje – 0,5 tūkst. vnt./ha, pušies Pb augavietėje – 1,2 tūkst. vnt./ha, pušies kitose augavietėse – 2,5 tūkst. vnt./ha, eglės – 1,6 tūkst. vnt./ha, ąžuolo, buko, guobinių – 1,8 tūkst. vnt./ha, uosio, klevo – 1,6 tūkst. vnt./ha, liepos, juodalksnio, beržo, baltalksnio – 1,5 tūkst. vnt./ha, drebulės, maumedžio – 0,9 tūkst. vnt./ha.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

39. Kai privataus miško kirtavietėje penktaisiais metais po medyno iškirtimo tolygiai išsidėsčiusių perspektyvių medžių rūšių tankis, atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį rūšinėje sudėtyje, pagal Nuostatų 11 punktą yra mažesnis nei nurodyta 38 punkte, miškas laikomas neatkurtu ir jo atkūrimą organizuoja Aplinkos ministerija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Nuostatų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

**VYRAUJANČIOS TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS EKOSISTEMŲ APSAUGOS (IIA GR.) IR
APSAUGINIAMS (III GR.) MIŠKAMS ATKURTI**

Augavietė, miško tipas	Medžių rūšys	Pastabos
Nae, Na – kerpšilis	P, B, Pk	Pk tik Kuršių nerijos nacionaliniame parke
Na, Nb – brukniašilis	P, B	
Nb – žaliašilis	P, E, B	
Lb – mėlynšilis	P, E, B	
Nc – šilagiris	P, E, A, B, K, L	
Lc – mėlyngiris	P, E, A, B, K, L, D, J	
Nd – sausgiris	A, E, U, L, K, B	
Ld – žaliagiris	A, E, U, B, L, K, J, D	
Nf, Lf – baltmiškis	A, U, K, L, G, E, J, B, D	
Lf, Uf – šlapgiris	U, A, J, B, D, E	
Ub, Ua – balašilis	P, B, E, D, J	
Uc – paraistis	J, P, E, B	
Ud – palieknis; Uf – juodgiris	J, U, E, P, B	
Pa – tyrašilis; Pb – raistašilis	P, B, E	
Pc – raistas; Pd – lieknas	J, P, E, U, B	

Pastabos:

1. Nausausintose Ua, Ub, Uc, Ud, Uf, Pa, Pb, Pc, Pd augavietėse tikslinės medžių rūšys parenkamos, atsižvelgiant į susiformavusias ar besiformuojančias augavietės sąlygas.
2. Ekosistemų apsaugos miškuose vyraujančių medžių rūšių auginimo tikslingumas priklauso nuo saugomos teritorijos kategorijos ir konkretaus sklypo ekosistemų natūralios sukcesijos. Želdinant pirmenybė teikiama toms medžių rūšims, kurios labiausiai atitinka gamtinių procesų dėsningumus arba saugomo ekosistemos komponento išlikimą ir plėtrą.
3. Apsauginiuose miškuose vyraujančių medžių rūšių parinkimas priklauso nuo jų funkcijų. Vandens apsauginiuose želdiniuose pirmenybė teikiama medžių rūšims, kurios turi tankią mišrią šaknų sistemą ažūrinės lajas, laukų apsauginiams želdiniams labiau tinka medžių rūšys su tankiomis lajomis ir t. t.
4. Medžių rūšių žymėjimas:
A – paprastasis ąžuolas
B – karpotasis arba plaukuotasis beržas
D – drebulė
E – paprastoji eglė
G – guobiniai
J – juodalksnis
K – paprastasis klevas
L – mažalapė liepa
P – paprastoji pušis
Pk – kalninė pušis
U – paprastasis uosis

**VYRAUJANČIOS TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS REKREACINIAMS (II B GR.)
MIŠKAMS ATKURTI**

Augavietė, miško tipas	Medžių rūšys	Pastabos
Nae, Na – kerpšilis	P, B, Pj, Pk	Pk tik Kuršių nerijos nacionaliniame parke
Na, Nb – brukniašilis	P, B, Pj	
Nb – žaliašilis	P, B, E, A _r , M	
Lb – mėlynšilis	P, B, E, Pj, A _r , M	
Nc – šilagiris	P, A _k , L, E, B, Pj, A _r , M	
Lc – mėlyngiris	P, A _k , L, B, E, Pj, A _r , M	
Nd – saugiris	A _k , L, B, E, U, B, M	
Ld – žaliagiris	A _k , L, B, E, U, J	
Nf, Lf – baltmiškis	A _k , L, U, B, E, G, M, Pc	
Lf, Uf – šlapgiris	A _k , U, B, E, J	
Ub, Ua – balašilis, Pa – tyrašilis, Pb – raistašilis	P, B	
Uc – paraistis; Pc – raistas	P, B, J, E	
Ud – palieknis, Pd – lieknas, Uf – juodgiris	U, J, B, E, P	

Pastabos:

1. Nausausintose Ua, Ub, Uc, Ud, Uf, Pa, Pb, Pc, Pd augavietėse tikslinės medžių rūšys parenkamos, atsižvelgiant į susiformavusias ar besiformuojančias augavietės sąlygas.

2. Medžių rūšių žymėjimas:

A_k – paprastasis ąžuolas

A_r – raudonasis ąžuolas

B – karpotasis arba plaukuotasis beržas

E – paprastoji eglė

G – guobiniai

J – juodalksnis

K – paprastasis klevas

L – mažalapė liepa

M – europinis maumedis

P – paprastoji pušis

Pc – pocūgė

Pj – juodoji pušis

Pk – kalninė pušis

U – paprastasis uosis

**VYRAUJANČIOS TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS NORMALAUS KIRTIMO AMŽIAUS
ŪKINIAMS (IVA GR.) MIŠKAMS ATKURTI**

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

Augavietė, miško tipas	Medžių rūšys	Pastabos
Nae, Na – kerpšilis; Na, Nb – brukniašilis	P	
Nb – žaliašilis	P, E, M	
Lb, La – mėlynšilis	P, E, B	
Nc – šilagiris	E, P, M, A K, L, Bu, Ab, B	Ažuolynai daugiau veistini pietvakarių Lietuvoje priemolio, molio ar dvilyčiuose dirvožemiuose
Lc – mėlyngiris	E, P, B, K, L, A D, J	
Nd – sausgiris	A E, M, U, K, L, Bu, Ab, B	
Ld – žaliagiris	E, B, U, A Ab, J, K, L, D	Pietvakarių Lietuvoje daugiau veistini azuolynai, o šiaurinėje ir rytinėje jos dalyse – eglynai ir uosynai
Nf, Lf – baltmiškis	A U, L, K, G, E, Ab, B, D, J	
Lf, Uf – šlapgiris	B, U, J, A E, D	
Ub, Ua – balašilis	P, E, B	
Pa, Pb – tyrašilis, raistašilis	P, B	
Uc – paraistis	J, B, P, E	
Pc – raistas	B, J, P, E	
Ud – palieknis	J, U, B, E	
Pd – lieknas	J, B, U, E	
Uf – juodgiris	J, U, B, E	

Pastabos:

1. *Neteko galios nuo 2015-10-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

2. Nusausintose Ua, Ub, Uc, Ud, Uf, Pa, Pb, Pc, Pd augavietėse tikslinės medžių rūšys parenkamos, atsižvelgiant į susiformavusias ar besiformuojančias augavietės sąlygas.

3. Medžių rūšių žymėjimas:

A – paprastasis azuolas

Ab – bekotis azuolas

B – karpotasis arba plaukuotasis beržas

Bu – paprastasis bukas

D – drebulė

E – paprastoji eglė

G – guobiniai

J – juodalksnis

K – paprastasis klevas

L – mažalapė liepa

M – europinis maumedis

P – paprastoji pušis
U – paprastasis uosis

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
4 priedas
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2013 m. gruodžio 20 d. įsakymo Nr. D1-970
redakcija)

**PROJEKTUOJAMAS ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ TANKIS EKOSISTEMŲ APSAUGOS
(IIA GR.), APSAUGINIUOSE (III GR.) IR ŪKINIUOSE (IV GR.) MIŠKUOSE**

Medžių rūšys	Želdinių tankis, tūkst. vnt./ha	Žėlinių tankis, tūkst. vnt./ha	
		iki 0,5 m (ąžuolo, beržo, buko, eglės, juodalksnio, baltalksnio, liepos, maumedžio, pušies, skroblo) ir iki 1,0 m (uosio, klevo, drebulės ir guobinių)	>0,5 m (ąžuolo, beržo, buko, eglės, juodalksnio, baltalksnio, liepos, maumedžio, pušies, skroblo) ir >1,0 m (uosio, klevo, drebulės ir guobinių)
Ąžuolas	≥ 4	5 ir >	4 ir >
Baltalksnis	>3	6 ir >	4 ir >
Beržas, skroblas	>3	6 ir >	4 ir >
Bukas	≥ 4	5 ir >	4 ir >
Drebulė	>1,5	6 ir >	4 ir >
Eglė	>3	4 ir >	3 ir >
Guobiniai	≥ 4	6 ir >	4 ir >
Juodalksnis	>3	6 ir >	4 ir >
Klevas	>4	6 ir >	4 ir >
Liepa	>3	4 ir >	3 ir >
Maumedis	≥ 2	–	–
Pušis	>5	Pa augavietėje – 1 ir >, Pb augavietėje – 3 ir >, kitose – 6 ir >	Pa augavietėje – 0,5, Pb augavietėje – 2, kitose – 4 ir >
Uosis	>4	6 ir >	4 ir >
Hibridinė drebulė	≥ 1,2	–	–
Krūmai	4–5	–	–

Pastabos:

1. Mišrių želdinių ir žėlinių, kurių sudėtyje yra kelios medžių rūšys, tankis nustatomas atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį procentais želdinių sudėtyje.
2. Įveisiant mišką žemėje, priskirtoje IIA, III ir IV gr. miškams, įveisiant ir atkuriant mišką Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje, spygliuočių želdinių ir žėlinių tankis gali būti iki 20 procentų mažesnis.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

(Miško želdinimo ir žėlimo projekto valstybinėje žemėje formos pavyzdys)

TVIRTINU

(Pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(V., pavardė)

20 m. _____ d.

MIŠKO ŽELDINIMO IR ŽĖLIMO PROJEKTAS

0.1. Projekto Nr.*
0.2. VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninis padalinys*
0.3. Girininkija*
0.4. Kitas žemės valdytojas*
0.5. Kvartalo Nr.*
0.6. Sklypo (-ų) Nr. ir (ar) jų dalys*
0.7. Kadastrinio sklypo Nr. (pildoma, kai miškas įveisiamas)
0.8. Bendras atkuriamas ar veisiamas plotas* _____ ha, iš jo – želdinamas ir (ar) želiantis (nurodomas tik įveisiant) _____ ha
0.9. Miškų funkcinė paskirtis ir grupė:* (specialiosios paskirties (2A, 2B), apsauginiai (3), ūkiniai (4A, 4B))
0.10. Miškas:* atkuriamas (1), įveisiamas (2), pertvarkomas (3), polajiniai želdiniai (4), prieš kirtimą (5)
0.11. Želdiniai: plantaciniai (nurodoma rotacijos trukmė, m.) (1), bandomieji (2)
0.12. Buvusio medyno (-ų) rūšinė sudėtis ir selekcinė grupė ar bonitetas ¹ :
0.13. Buvusio medyno ir (ar) krūmyno kirtimo ar pertvarkymo būdas, metai ir mėnuo:
0.14. Projekto vykdymo pradžia* _____ m. ir želdinimo metai ² _____ sezonas:* pavasario (1) rudens (2)

¹Irašoma kiekvienam nukirstam medynui ar jo daliai.

²Pildoma tik pasodinus mišką.

1. PROJEKTUOJAMOS PRIEMONĖS

1.1. Želdiniai (sodinimas ir sėjimas)* (1)							
Ploto dalies Nr. ^{3*}	Plotas, ha*	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis*	Dirvos ruošimo būdas	Mišrinimo būdas (grupių plotas ar medžių rūšių išdėstymo schemos), sodinimo atstumai, metrais tarp eilių ir eilėse pagal rūšis	Tankis, tūkst. vnt./ha pagal projektuotas medžių ir krūmų rūšis ^{5*}	Medžių ir krūmų rūšių sodmenų (sėklų) poreikis plote pagal rūšis*, tūkst. vnt. (kg)

Sodmenų ar sėklų poreikis pagal medžių ir krūmų rūšis*, iš viso							
1.2. Mišrusis būdas* (2)							
Ploto dalies Nr. ^{3*}	Plotas, ha*	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis* (įskaitant ir savaiminį žėlimą ar sodinimą)	Dirvos ruošimo būdas ar miško žėlimo skatinimas o priemonės	Mišrinimo būdas (grupių plotas ar medžių rūšių išdėstymas), sodinimo atstumai, metrais tarp eilių ir eilėse pagal rūšis	Tankis, tūkst. vnt./ha pagal projektuotas medžių ir krūmų rūšis ^{6*}	Medžių ir krūmų rūšių sodmenų (sėklų) poreikis plote pagal rūšis*, tūkst. vnt. (kg)
Sodmenų ar sėklų poreikis pagal medžių ir krūmų rūšis*, iš viso							
Sodmenų ir sėklų poreikis pagal medžių ir krūmų rūšis visuose plotuose*, iš viso							
1.3. Žėliniai* (3)							
Ploto dalies Nr. ^{3*}	Plotas, ha*	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis*	Tankis, tūkst. vnt./ha pagal projektuotas medžių ir krūmų rūšis ^{7*}	Žėlimą skatinančios priemonės		
1.4. Neatkuriamas ar neįveisiamas plotas*(4), ha (0,1 ha ir didesnis, išskyrus valksmus)							
Ploto dalies Nr. ^{3*}	Plotas, ha*	Nurodomos priežastys, kodėl miškas neatkuriamas ar neįveisiamas					

³Ploto dalis, kurioje projektuojamos skirtingos (-ų) medžių rūšies (-ių) grupė ir (ar) skirtingas atkūrimo būdas, įrašoma iš eilės, neatsižvelgiant į buvusių sklypų ar jų dalių numeraciją, pvz., Nr. 1 (želdinimas – 10A), Nr. 2 (želdinimas – 8E2B), Nr. 3 (žėlimas – 10B) ir t. t.

⁴Dirvožemio tipologinė grupė.

⁵Sodinamų želdinių tankis.

⁶Sodinamų želdinių tankis ir projektuojamas žėlinių pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų (toliau – Nuostatų) 4 priedą tankis.

⁷Žėlinių tankis pagal Nuostatų 4 priedą.

1.5. Priešgaisrinės apsaugos priemonės

1.6. Želdinių ir (ar) žėlinių apsaugos priemonės.....

Projektą parengė

.....
(Pareigų pavadinimas, parašas, v., pavardė, data)

2. ATLIKTI MIŠKO ŽELDINIMO DARBAI

2.1. Panaudota miško dauginamoji medžiaga, iš viso:

Medžio rūšis*	Kiekis visame plote, tūkst. vnt*	Sodmenų amžius ir tipas*	Miško dauginamosios medžiagos kategorija*	Kilmės dokumento Nr./sėklinės bazės objekto kodas*

2.2. Miško želdinimo darbų kokybės vertinimas:

Ploto dalies Nr.	Sodmenų kokybė	Pasodinimo kokybė	Želdinių tankis	Želdinių apsauga	Bendras kokybės įvertinimas	Būtinios priemonės

Duomenis pateikė

.....
(Pareigų pavadinimas, parašas, v., pavardė, data)

2.3. Atlikti želdavietės, želvietės, dirvos paruošimo, žėlimo skatinimo ir kiti darbai

.....
.....

3. MIŠKO ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ APSKAITA

Ploto dalies Nr.*	Projektuota rūšinė sudėtis	Augančių projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankis pagal rūšis, tūkst. vnt./ha	Reikalingas medžių ir krūmų rūšių tankis (pagal Nuostatų 4 priedą) pagal rūšis, tūkst. vnt./ha	Augančių projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankio ir reikalingo jų tankio (pagal Nuostatų 4 priedą) plote santykis pagal rūšis,* proc.	Reikalingų atsodinti medžių ir krūmų rūšių pagal jų rūšis kiekis plote, tūkst. vnt.	Apskaitą atlikusio pareigūno pareigos, v., pavardė ir apskaitos data

4. MIŠKO ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ ATSODINIMAS

Atsodinimo metai*	Sezonas	Medžio rūšis*	Kiekis visame plote, tūkst. vnt.*	Sodmenų amžius ir tipas*	Miško dauginamosios medžiagos kategorija*	Kilmės dokumento Nr./sėklinės bazės objekto kodas*	Duomenis pateikė (pareigos, v., pavardė, data)

Pastaba. Sezonas: pavasario (1), rudens (2)

5. MIŠKO ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ NURAŠYMAS

Ploto dalies Nr.*	Plotas, ha*	Nurašymo metai*	Nurašymo priežastys*	Želdinių ar žėlinių nurašymo akto Nr. ir data

Nurašymo priežastys: gaisras (1), šalčio poveikis (2), sausra (3), mechaniniai pažeidimai (4), technologijos pažeidimai (5), oro užterštumas (6), rekreacinė perkrova (7), išmirkimas (8), lapuočių stelbimas (9), gyvūnų pažeidimai (10), ganiava (11), šaknų kenkėjai (12), lajos kenkėjai (13), liemenų kenkėjai (14), šaknų ligos (15), lajų ligos (16), liemenų ligos (17), neatžėlė (18), kitos (19).

6. ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ PRIEŽIŪRA IR APSAUGA

Ploto dalies Nr.	Plotas, ha	Atliktos priemonės	Data	Pareigų pavadinimas, parašas, v., pavardė

7. ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ KOKYBĖS VERTINIMAS 7 METAIS

Vertinimo metai*	Ploto dalies Nr.*	Plotas, * ha	Perspektyvių projektuotų (želdinių ir taikant mišrųjį būdą) ar tikslinių (žėlinių) rūšių medžių tankis pagal medžių rūšis, tūkst. vnt./ha	Rūšinė sudėtis vertinimo metu*	Projektuotų (želdinių ir taikant mišrųjį būdą) ar tikslinių (žėlinių) rūšių medžių vidutinis aukštis pagal medžių rūšis, m	Kokybė *

Duomenis pateikė
(Pareigų pavadinimas, parašas, v., pavardė, data)

Būtinios ūkinės priemonės

PASTABOS:

1. Projekto brėžinys rengiamas tokiu masteliu, kad jame būtų galima pažymėti neželdintinus plotus (išskyrus valksmus), skirtingų medžių rūšių grupes, skirtingą miško atkūrimo būdą (0,3 ha ar didesnio ploto ir pan.).

2. *pažymėti duomenys įtraukiami į kompiuterinę duomenų bazę.
3. Bendras plotas nustatomas atliekant tikslius matavimus; 0,3 ha ir didesnės skirtingų medžių rūšių grupės ar skirtingų miško atkūrimo būdų užimami plotai, neželdintini plotai (išskyrus valksmus) nustatomi apytikriai, tačiau jų plotų suma turi atitikti bendrą plotą, kuriam sudaromas projektas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

(Miško želdinimo ir žėlimo projekto privačioje žemėje formos pavyzdys)

MIŠKO ŽELDINIMO IR ŽĖLIMO PROJEKTAS

ŽELDAVIETĖS IR (AR) ŽELVIETĖS APRAŠYMAS	
Žemės savininko ar valdytojo vardas, pavardė ar pavadinimas	
Miško želdinimo ir (ar) žėlimo vieta	
Veisiamo ar atkuriamo miško plotas (ha), iš kurio – želdinamas ir (ar) želiantis* (ha)	
Pertvarkomo medyno ar krūmyno amžius, rūšinė sudėtis, selekcinė grupė, bonitetas, skalsumas	
Trumpas želdavietės ir (ar) želvietės aprašymas	
Augančių perspektyvių tikslinių medžių ir (ar) krūmų rūšių savaiminukų kiekis 1 ha ir sklype pagal medžių ar krūmų rūšis (tūkst. vnt.), jų amžius ir išsidėstymas	
Nurodyti, ar miškas sklype veisiamas pirmą kartą	
PROJEKTUOJAMOS PRIEMONĖS	
Miško funkcinė paskirtis; nurodyti, ar veisiami plantaciniai želdiniai ir jų kirtimų rotacijos trukmę metais	
Projekto vykdymo pradžia**	
Miško atkūrimo ar įveisimo būdas	
Pertvarkymo būdas	
Projektuojama želdinių ir (ar) žėlinių rūšinė sudėtis	
Medyno ar krūmyno kirtimo būdas ir iškertamas plotas (ha)	
Želdavietės ir (ar) želvietės paruošimo darbai	
Dirvos ruošimo būdas ir laikas	
Projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankis pagal rūšis 1 ha (tūkst. vnt.):	
Medžių ir (ar) krūmų sodinimo atstumai (m), jų išdėstymas ir mišrinimas (eilėmis, eilėse, juostomis, juostomis ir eilėmis, grupėmis), grupių skaičius ir vienos grupės plotas (kai grupės vienodo ploto) arba kiekvienos grupės plotas, kai jų plotas skirtingas, (ha), eilių skaičius juostose	
Sodmenų tipas ir poreikis iš viso pagal medžių ir krūmų rūšis (tūkst. vnt.)	
Kilmės rajonai, iš kurių galima įsivežti miško dauginamąją medžiagą pagal projektuojamas sodinti medžių rūšis	
Apsaugos priemonės	
Priežiūros priemonės	
Kitos priemonės	

Pasodinti sodmenys įveisiant, atkuriant ar atsodinant mišką***

Medžio rūšis	Kiekis visame plote, tūkst. vnt.	Kilmės dokumento Nr./sėklinės bazės objekto kodas	Pasodinimo data (metai, mėnuo)

Pastabos:

- 1.*Į Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrą įtraukiamas želdinamas arba želiantis miško plotas.
- 2.**Pildoma tik įveisiant mišką, pildo miško savininkas, pradėjęs miško įveisimo darbus.
- 3.*** Pildo miško savininkas, įveisęs, atkūręs arba atsodinęs mišką, miško želdinius ar žėlinius.

PRIDEDAMA:

1. Sklypo brėžinys 1:10 000 arba 1:5 000 masteliu.
2. Veisiamo miško ploto ir želdinamo ir (ar) želiančio ploto erdviniai vektoriniai duomenys.
3. Kiti dokumentai (nurodyti):_____

Projektą parengė_____ (Parašas, vardas, pavardė, parengimo data)

Su projektuojamomis priemonėmis susipažinau ir sutinku; įsipareigoju įveisęs mišką ne vėliau kaip per metus kreiptis į Valstybinę miškų tarnybą dėl jo įrašymo į Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrą Miško įveisimo ne miško žemėje taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 3D-130/D1-144 „Dėl miško įveisimo ne miško žemėje“ nustatyta tvarka

(Žemės (miško) savininko parašas, vardas, pavardė, data)

Projektą patvirtino (įveisiant ar pertvarkant mišką)

(Institucijos, patvirtinusios projektą, pavadinimas ir jos vadovo įgalioto asmens pareigų pavadinimas, parašas, vardas, pavardė)

Priedo pakeitimai:

- Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, Žin., 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623
 Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859
 Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257
 Nr. [D1-158](#), 2016-03-03, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04334
 Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ APSKAITOS IR VERTINIMO METODIKA

1. Miško želdinių ir želinių apskaitos ir vertinimo metodika taikoma vertinant miško atkūrimą, įveisimą, miško želdinimo darbų kokybę, atliekant miško želdinių ir (arba) želinių apskaitą ir vertinant jų kokybę.

2. Miško želdiniuose ir plotuose, kuriuose taikytas mišrusis būdas (želdinimas ir žėlimas), kai sklypo plotas yra 3 ha ir mažesnis, apskaitos aikštelės turi sudaryti ne mažiau kaip 5 procentus sklypo ploto, kai 3,1–5 ha – 4 procentus, kai 5,1–10 ha – 3 procentus, kai sklypo plotas didesnis kaip 10 ha, jos turi užimti ne mažiau kaip 2 procentus sklypo ploto ir turi būti vienodo 100–400 m² ploto.

3. Miško želiniuose, kai sklype vyrauja tankūs (> 8 tūkst. vnt./ha) žėliniai, stačiakampių apskaitos aikštelių plotas turi būti 4 m², kai jie vidutinio tankumo (2–8 tūkst. vnt./ha) – 10 m², kai jie yra reti (< 2 tūkst. vnt./ha) – 20 m². Mažesniuose kaip 1 ha sklypuose turi būti ne mažiau kaip 5, 1–3 ha – 8 apskaitos aikštelės, didesniuose kaip 3 ha – ne mažiau kaip 10 apskaitos aikštelių.

4. Želdinimas arba žėlimas yra tolygus, kai projektuotų ir (ar) tikslinių medžių rūšių medelių pakankamas tankis (pagal Nuostatų 9 priedą) yra ne mažiau kaip 66 procentai visų apskaitos aikštelių, netolygus – kai jų yra mažiau kaip 66 procentai visų apskaitos aikštelių.

5. Atliekant apskaitą ar vertinimą, vienodo dydžio apskaitos aikštelės arba juostos tolygiai išdėstomos sklype (geriausiai – vienodais atstumais sklypo įstrižainių kryptimis). Į apskaitos aikštelę turi patekti visas mišrinimo ciklas, neįtraukiant neželdintinų plotų, pažymėtų Miško želdinimo ir žėlimo projekto brėžinyje, ir valksmų. Apskaitos aikštelėse apskaitomi tik perspektyvūs projektuotų ir (ar) tikslinių medžių rūšių pasodinti ir želiantys medeliai. Medelių perspektyvumas vertinamas pagal šiuos požymius:

Projektuotos ir (ar) tikslinės medžių rūšys	Perspektyvus medelis	Neperspektyvus medelis
Pušis	Menturės turi ne mažiau kaip 4 šakutes, apaugusias spygliais; ūgliai ir šakutės storos, spygliai ilgi, gerai išsivystęs viršūninis ūglis	Menturės turi mažai (1–3) šakučių, spygliai reti – tik šakučių galuose; ūgliai ir šakutės plonos, spygliai menki
Eglė	Viršūninis ūglis yra ne mažiau kaip 1,5 karto ilgesnis už šoninius, laja smaili, kūgiška, spygliai tankūs	Viršūninis ūglis trumpesnis už šoninius, laja skėtiška, spygliai reti
Ažuolas	Ryškus viršūninis ūglis, gana storas, pumpurai stambūs, normalaus dydžio (kaip stambių medžių)	Stagariškas stiebelis arba ryškiai krūmiška lajos forma, labai nuplonėję ūgliai, lapai ploni, reti
Uosis, klevas, liepa	Šakutės sudaro smailų kampą su liemeniu, viršūninis ūglis storas, laja kūgiška, pumpurai stambūs, lapai tamsiai žali	Viršūninis ūglis plonas, dažniausiai trumpas, laja skėtiška arba reta, šakutės sudaro statų kampą su liemeniu, lapai maži, blyškūs
Beržas, juodalksnis, baltalksnis, drebulė, guobiniai	Ryškus, storas viršūninis ūglis, pumpurai stambūs, laja kūgiška	Viršūninis ūglis plonas, dažniausiai trumpas, pumpurai smulkūs, laja skėtiška arba krūmiška
Kitos medžių rūšys	Medelis nepažeistas žvėrių, vabzdžių kenkėjų, grybinių ligų, nepalankių augimo sąlygų arba jų pažeidimai neturi neigiamos įtakos augimui	Medelis pažeistas žvėrių, vabzdžių kenkėjų, grybinių ligų, nepalankių augimo sąlygų, todėl skursta, nyksta, džiūsta

6. Sėjimo būdu įveistuose želdiniuose apskaitomas tik vienas iš kelių vienoje sėjimo vietoje išdygusių medelių.

7. Miško želdiniuose atskirai pagal aukščio grupes skaičiuojami 2 metų ir vyresni (išskyrus beržą), turintys šonines šakutes ir formuojantys vieną stiebą, medeliai: ąžuolo, baltalksnio, beržo, buko, eglės, juodalksnio, liepos, maumedžio, pušies – iki 0,5 m ir >0,5 m; uosio, klevo, drebulės ir guobinių – iki 1,0 m ir >1,0 m.

8. Į apskaitą įtraukiami tik perspektyvūs medeliai, augantys vienas nuo kito ne arčiau kaip 0,7 m atstumu. Pušies, eglės ir ąžuolo želdiniuose ir (ar) želdiniuose į apskaitą gali būti įtraukiami tik ne mažesnėmis kaip 0,03 ha grupėmis augantys beržo ir drebulės želiniai.

9. Žvėrių pažeistuose želdiniuose ar želdiniuose į apskaitą įtraukiami tik sveiki ir nedaug pažeisti, silpnai pažeisti ir pusė vidutiniškai pažeistų medelių pagal Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams ir miškui apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 486/359 „Dėl Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams ir miškui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“, 2 priedą.

10. Medelių vidutinis aukštis nustatomas kiekvienoje apskaitos aikštelėje išmatavus 5 vidutinio aukščio projektuotų (želdiniuose ir taikant mišrųjį būdą) arba tikslinių (želdiniuose pagal Nuostatų 1–3 ir 10 priedus) medžių rūšių medelių aukščius ir apskaičiavus jų vidurkį. Nepageidaujamų (neprojektuotų arba netikslinių) medžių ir krūmų vidutinis aukštis nustatomas kiekvienoje apskaitos aikštelėje išmatavus 5 vidutinių nepageidaujamų medžių arba krūmų aukščius ir apskaičiavus jų vidurkį. Medelių aukščiai matuojami 10 cm tikslumu.

11. Skaičiuojant miško želdinių ir želdinių tankį, aukštį ir rūšinę sudėtį, leidžiama 10 procentų Nuostatuose nurodytų dydžių paklaida.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
8 priedas
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. spalio 18 d.
įsakymo Nr. D1-859 redakcija)

MIŠKO ŽELDINIMO DARBŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

Vertinimo kriterijai	Gera (3)	Patenkinamai (2)	Blogai (1)
Sodmenų kokybė (vertinama vadovaujantis Miško sodmenų kokybės reikalavimais (Žin., 2003, Nr. 71-3292 ; 2008, Nr. 68-2598)	mažiau kaip 10% sodmenų neatitinka reikalavimų	10–20% sodmenų neatitinka reikalavimų	daugiau kaip 20% sodmenų neatitinka reikalavimų
Pasodinimo kokybė (šaknys neužlenktos, prispaustos, pasodinta tinkamoje vietoje mikroreljefo atžvilgiu, vienmečiai pušies sėjinukai pasodinti iki pirmųjų spyglių)	pasodinta gerai (trūkumai pagal pateiktus kriterijus sudaro mažiau kaip 10%)	10–20% sodmenų pasodinta nekokybiškai	daugiau kaip 20% sodmenų pasodinta nekokybiškai
Želdinių tankis (vertinama vadovaujantis Nuostatų 13 punktu)	želdinių tankis mažesnis iki 5% už nurodytą Nuostatų 13 pункte	želdinių tankis mažesnis 6–20% už nurodytą Nuostatų 13 punkte	želdinių tankis mažesnis daugiau kaip 20% už nurodytą Nuostatų 13 punkte
Želdinių apsaugos kokybė (nuo entokenkėjų, ligų, jeigu projektuota – šaknų mirkymas, mineralizuotos juostos)	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista mažiau kaip 10% pasodintų medelių	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista 10–20% pasodintų medelių	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista daugiau kaip 20% pasodintų medelių

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
9 priedas
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2013 m. gruodžio 20 d. įsakymo Nr. D1-970
redakcija)

MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ KOKYBĖS VERTINIMAS 7 METAIS

Medžių rūšių pavadinimas	Augavietė	Vertinimas	1	2	3	4 metų	Želinių tankis 1–4 metais, kai jų aukštis $\geq 0,5$ – 1 m	Želdinių ir želinių tankis 7 metais, $\geq 1,4$ – 1,6 m	Vidutinis aukštis 7 metais, m
			želdinių tankis, tūkst. vnt./ha						
Pušis	Nae, Ua, Ub, Uc, Na, La, Nb, Lb, Nc, Lc	geri	$\geq 4,5$	$\geq 4,3$	$\geq 4,1$	$\geq 4,0$	$\geq 4,0$	$\geq 4,0$	$\geq 1,0$ – Nae, Ua, Ub, Uc
		patenkinami	$\geq 2,9$	$\geq 2,7$	$\geq 2,6$	$\geq 2,5$	$\geq 2,5$	$\geq 2,5$	$\geq 0,7$ – Nae, Ua, Ub, Uc $\geq 0,8$ – Na, La $\geq 1,3$ – Nb, Lb, Nc, Lc
	Pa	geri	–	–	–	–	$> 1,0$	$> 1,0$	–
		patenkinami	–	–	–	–	$\geq 0,5$	$\geq 0,5$	–
	Pb	geri	–	–	–	–	$> 3,0$	$> 3,0$	–
		patenkinami	–	–	–	–	$\geq 1,2$	$\geq 1,2$	–
Eglė	Visų	geri	$> 2,7$	$> 2,6$	$> 2,5$	$> 2,5$	$> 3,0$	$> 2,5$	$> 1,2$
		patenkinami	$\geq 1,7$	$\geq 1,6$	$\geq 1,6$	$\geq 1,6$	$\geq 1,9$	$\geq 1,6$	$\geq 0,8$
Ąžuolas, bukas, guobiniai	Visų	geri	$> 2,7$	$> 2,6$	$> 2,5$	$> 2,4$	$> 3,0$	$> 2,0$	$> 1,5$
		patenkinami	$\geq 1,8$	$\geq 1,8$	$\geq 1,8$	$\geq 1,8$	$\geq 1,8$	$\geq 1,8$	$\geq 1,2$
Uosis, klevas	Visų	geri	$\geq 3,6$	$\geq 3,4$	$\geq 3,3$	$\geq 3,2$	$\geq 4,0$	$\geq 2,5$	$\geq 2,0$

		patenkinami	≥2,3	≥2,2	≥2,1	≥2,0	≥2,5	≥1,6	≥1,5
Liepa, skroblas, juodalksnis, beržas, baltalksnis	Visų	geri	≥2,7	≥2,6	≥2,5	≥2,4	≥3,0	≥2,4	–
		patenkinami	≥1,7	≥1,6	≥1,5	≥1,5	≥1,9	≥1,5	–
Drebulė	Visų	geri	≥1,5	≥1,4	≥1,4	≥1,4	≥2,0	≥1,4	–
		patenkinami	≥1,0	≥1,0	≥1,0	≥0,9	≥1,3	≥0,9	–
Maumedis	Visų	geri	≥1,8	≥1,7	≥1,6	≥1,6	≥2,0	≥1,5	2,5
		patenkinami	≥1,2	≥1,1	≥1,0	≥1,0	≥1,3	≥0,9	2,0
Hibridinė drebulė	Visų	geri	≥1,2	≥1,2	≥1,2	≥1,1	–	≥1,1	–
		patenkinami	≥1,1	≥1,0	≥1,0	≥1,0	–	≥0,9	–

Pastabos:

1. Mišrių želdinių ar želinių, kurių sudėtyje yra kelios medžių rūšys, tankis nustatomas atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį procentais.
2. Spygliuočių želdinių ir želinių tankis įveisiant mišką, įveisiant ir atkuriant mišką Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje gali būti iki 20 proc. mažesnis už nurodytą šiame priede.
3. 1–4 metų, aukštesni kaip 0,5 m vertinami eglės, pušies, ąžuolo, skroblo, juodalksnio, baltalksnio, beržo, liepos, buko ir maumedžio želiniai, aukštesni kaip 1 m – uosio, klevo, drebulės ir guobinių želiniai. Kai želiniai mažesni kaip 0,5 m ar 1 m, jų tankis sklype turi būti 20 proc. didesnis už nurodytą.
4. Jeigu bent vienas kokybės rodiklis neatitinka vertinimo „patenkinami“, želdinių ar želinių kokybė vertinama „blogi“.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

**TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS MIŠKAMS ĮVEISTI IR PLANTACINIAMS (IVB GR.)
MIŠKAMS ATKURTI**

1 lentelė

Augavietė	Tikslinės medžių rūšys
Na – labai nederlinga, normalaus drėkinimo	P, B
Nb – nederlinga, normalaus drėkinimo	P, B, M, E, Bt*
Lb – nederlinga, laikinai užmirkstanti	P, E, B, D, J, Bt*
Nc – vidutiniškai derlinga, normalaus drėkinimo	E, P, B, M, K, L, G, A**, Bu, J****D, Bt*
Lc – vidutiniškai derlinga, laikinai užmirkstanti	P, E, J, B, A, G, L, D, Dh, T, Bt*
Nd – derlinga, normalaus drėkinimo	E, A, B, M, K, L, G, U, Bu, Sb, D, Dh, T, P****, J****, Bt*
Ld – derlinga, laikinai užmirkstanti	A, E, U, B, J, G, K, L, Sb, D, Dh, T, P****, Bt*
Nf – labai derlinga, normalaus drėkinimo	E, A, B, M, K, L, G, U, Bu, Sb, J, D, Dh, T, Bt*
Lf – labai derlinga, laikinai užmirkstanti	A, E, U, B, J, G, K, L, Sb, D, Dh, T, Bt*
Ub – nederlinga, nuolat užmirkusi	P, B, J, E***
Uc – vidutiniškai derlinga, nuolat užmirkusi	J, B, Bt*, E***
Ud – derlinga, nuolat užmirkusi	J, B, U, Sb, D, Bt*, E***
Uf – labai derlinga, nuolat užmirkusi	J, B, U, D, Bt*, E***
Pa ⁿ , Pb ⁿ , Pc ⁿ , Pd ⁿ – pelkinė durpinė nusausta	Tikslinės medžių rūšys parenkamos pagal susiformavusias arba besiformuojančias augavietės sąlygas

Lentelės pakeitimai:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

Pastabos:

1. Savaimė apželiant mišku ne miško žemei toleruotinos visos lentelėje nurodytos vietinės medžių rūšys, neatsižvelgiant į augavietę ar miško funkcinę paskirtį.
2. Ne miško žemės dirvožemių tipai prilyginami miško augavietėms vadovaujantis leidiniu „Miško augaviečių tipai“ (Kaunas, „Lututė“, 2006).
3. Hibridinė drebulė, tuopa ir jos hibridai, maumedžio hibridai veisiami tik plantaciniuose želdiniuose ir žėliniuose.
4. Želdiniuose pamiškėms formuoti ir biologinei įvairovei palaikyti be tikslinių gali būti sodinamos ir kitos medžių rūšys – miškinė obelis, miškinė kriaušė, trešnė, paprastoji ieva, paprastasis šermukšnis ir kt., krūmai.
5. *žėliniuose, plantaciniuose želdiniuose ir žėliniuose.
6. **išskyrus Nc₁ (lengvi) ir Šc augavietes.
7. ***Toleruotina tik žėliniuose.
8. ****Toleruotina kaip nepagrindinė tikslinė medžių rūšis.
9. Medžių rūšių žymėjimas:

A – paprastasis ir bekotis ąžuolas

B – karpotasis arba plaukuotasis beržas ir jų hibridai

Bt – baltalksnis ir jo hibridai

Bu – paprastasis bukas

D – drebulė

Dh – hibridinė drebulė

L – mažalapė liepa

O – miškinė obelis

P – paprastoji pušis

Pk – kalninė pušis

S – skirpstas

Sb – skroblas

E – paprastoji eglė

G – guobiniai

J – juodalksnis

K – paprastasis klevas

Kš – miškinė kriaušė

M – europinis ir plačiažvynis maumedis,
maumedžio hibridai

Šm – šermukšnis

T – tuopa ir jos hibridai

U – paprastasis uosis

V – vinkšna

kr – vietinės kilmės krūmai

MIŠKO ŽELDINIŲ TIPAI (REKOMENDUOTINI)

2 lentelė

Augavietė	Želdinių rūšinė sudėtis	Pradinis tankis, tūkst. vnt./ha ir sodinimo vietų išdėstymas, m	Pastabos
Na	8P2B + kr	4000; 2,5x0,8	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 4 eilės P, 1 eilė B arba B pavienėmis eilėmis. Mišrinant grupėmis, B grupių dydis – ne mažesnis kaip 0,03 ha. P eilėse ir pamiškėje gali būti sodinami vietinės kilmės krūmai
Nb	7–8P3–2Bt + kr	4000; 2,5x1	P su Bt mišrinama juostomis ir eilėmis: 3–4 eilės P, 1 eilė Bt. Pamiškėse sodinama O, Kš, Šm ir vietinės kilmės krūmai
	5–6P3–2E2Bt + kr	4000; 2–2,5x1,2–1	Mišrinama juostomis ir eilėmis: juostose 4 eilės 2P1E eilėse, 1 eilė Bt arba grupėmis reljefo pažemėjimuose. Didžiausias atstumas tarp eilių – 2,5 m. Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	8–10M2–0Bt	2500; 4x1	Mišrinama eilėse
	5–8P5–2B	4000; 2–2,5x1,2–1	Mišrinama grupėmis, atstumas tarp P ir B grupių – ne mažesnis kaip 2,5 m
Lb	7–8P3–2J	4000; 2,5x1	P sodinama 3–4 eilių juostomis, J – eilėmis arba grupėmis reljefo pažemėjimuose
	5P3E2J	4000; 2,5x1	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 4 eilės 2P1E eilėse, 1 eilė J arba grupėmis reljefo pažemėjimuose
Nc	5E3P2L +kr	3300; 2–3x1,5–1	Mišrinama: 1 eilė E, 1 eilė PLPL arba 2 eilės E, 1 eilė P, 1 eilė L O, Kš ir vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	6–10A4–0P,L,S +kr	4200; 3–4x0,8–0,6	Tik priemolio ar dvinariuose dirvožemiuose. A su P mišrinami eilėmis arba juostomis. A su L mišrinami eilėmis, eilėse arba juostomis
	10B+kr	3300; 3–4,0x1–0,8	–
	7–8M3–2Bt +kr	2500; 2,5–4x1,6–1	M (europiniai) neveistini pajūryje ir vakariniuose Žemaitijos aukštumų šlaituose – čia veisiami M plačiažvyniai (hibridiniai). Mišrinama juostomis ir eilėmis: 2–4 eilės M, 1 eilė Bt(J) arba eilėse: 2–4M1Bt(J). Didžiausias atstumas tarp M ir Bt(J) eilių – 2,5 m
	10Bu + kr	4000; 2,5x1,0	Bu želdiniai geriau auga Sb arealo ribose
	8E2J+kr	3300; 2–2,5x1,5–1	Mišrinama: 4 eilės E, 1 eilė J. Didžiausias atstumas tarp E ir J eilių – 2,5 m
Lc	3–5E5–3P2J + kr	3300; 3–4x1–0,75	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 4 eilės 2E1P eilėse, 1 eilė J. Grupėmis J sodinamas reljefo pažemėjimuose ir

			jeigu jie sudaro daugiau kaip 20 proc. ploto, J dalis rūšinėje sudėtyje gali didėti. Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	7–8E3–2J + kr	3300; 3,0–4x1–0,75	3–4 eilės E, 1 eilė J. Jei yra reljefo pažemėjimų, J sodinamas juose grupėmis. Jeigu reljefo pažemėjimai užima daugiau kaip 20 proc. ploto, J dalis rūšinėje sudėtyje gali didėti. Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	10–0B0–10J + kr	3300; 3–4x1–0,75	Mišrinama eilėmis, eilėse, grupėmis arba juostomis
Nd	6–10A4–0L, P, Sb + kr	4200; 3–4x0,8–0,6	A su P mišrinami eilėmis, juostomis grupėmis. A su L mišrinami eilėmis, eilėse arba juostomis. Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	8–10M2–0J(Bt) + kr	2500; 2,5–4,0x1,6–1	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 3–4 eilės M, 1 eilė J arba eilėse: 3–4M1J arba grupėmis reljefo pažemėjimuose. Didžiausias atstumas tarp M ir J eilių – 2,5 m
	10B + kr	3300; 3–4,0x1–0,75	Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	10Bu + kr	4000; 2,5x1	Bu želdiniai geriau auga Sb arealo ribose
	8E2J+kr	3300; 2–2,5x1,5–1,2	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 3–4 eilės E, 1 eilė J arba grupėmis
Ld	6–8E4–2J + kr	3300; 3x1	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 3–4 eilės E, 1 eilė J arba J sodinamas grupėmis reljefo pažemėjimuose, vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	6–10A4–0P, L, J, V, Sb	4200; 3–4,0x0,8–0,6	A su P mišrinamas eilėmis arba juostomis ir eilėmis. A su L galima mišrinti eilėmis, eilėse arba juostomis ir eilėmis. J ir V gali būti sodinami grupėmis reljefo pažemėjimuose
	10–0B0–10J+ kr	3300; 3–4x1–0,75	Mišrinama eilėmis, eilėse arba J sodinamas reljefo pažemėjimuose grupėmis, vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
Nf	6–10A4–0L+K, V, Sb, kr	4200; 3–4x0,8–0,6	A su L mišrinami eilėmis, eilėse arba juostomis ir eilėmis. K, V, Sb galima sodinti mažomis grupėmis, o vietinės kilmės krūmus – pamiškėje
	8–10M2–0J(Bt) + kr	2500; 2,5–4x1,6–1	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 3–4 eilės M, 1 eilė J arba eilėse: 3–4M1J. Mišrinant juostomis ir eilėmis, didžiausias atstumas tarp eilių – 2,5 m
	8E2J + kr	3300; 2–4x1,5–0,75	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 4 eilės E, 1 eilė J. Mišrinant didžiausias atstumas tarp eilių – 2,5 m
	10B+kr	3300; 3–4x1–0,75	–
	7–8B3–2J	3300; 3–4x1–0,75	J ir B mišrinamas eilėse arba eilėmis
	10K + kr	4000; 2–4x1,2–0,6	–
	10L + kr	3000; 2–4x1,6–0,8	–
Lf	6–10A4–0J + kr	4200; 3–4x0,8–0,6	J sodinamas grupėmis reljefo pažemėjimuose arba mišrinama juostomis ir eilėmis: 4–9 eilės A, 1 eilė J. Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	8–10J2–0V	3300; 3–4x1–0,75	V sodinama apie 0,01 ha dydžio grupėmis

	5–10B5–0J	3300; 3–4x1–0,75	Mišrinama grupėmis, eilėmis, eilėse arba juostomis ir eilėmis
	10K + kr	4000; 2–4x1,2–0,6	–
	10L + kr	3000; 2–4x1,6–0,8	–
	5U5J + kr	3500; 2x1,2–1,5	Mišrinama eilėmis. U eilėse sodinamas 1,2 m, J – 1,5 m atstumais
Ub	8P2B, J	4000; 2–3x1,2–0,8	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 4 eilės P, 1 eilė B ar J, ar B su J. U hidrotopo sklypuose sodinamas B plaukuotasis
Uc, Ud	5–10J5–0B	3000; 2–4x1,6–0,8	Mišrinama grupėmis, eilėmis, eilėse arba juostomis ir eilėmis
Uf	5–10J5–0B	3000; 2–4x1,6–0,8	Mišrinama grupėmis, eilėmis, eilėse arba juostomis ir eilėmis
	5U5J	3500; 2x1,2–1,5	Mišrinama grupėmis arba eilėmis. U eilėse sodinamas 1,2 m, J – 1,5 m atstumais

Pastabos:

1. Želdinių tipai netaikomi plantaciniams želdiniams.
2. Želdiniuose sodinamos vietinės krūmų rūšys.
3. Medžių rūšių mišrinimo būdai: juostomis, kurias sudaro ne mažiau kaip 2 eilės; nuo 0,03 ha iki 0,5 ha ploto grupėmis; eilėmis ir eilėse.
4. Ne miško žemės dirvožemių tipai prilyginami miško augavietėms vadovaujantis leidiniu „Miško augaviečių tipai“ (Kaunas, „Lututė“, 2006).

Papildyta priedu:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. D1-970
Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
11 priedas

**MINIMALUS KLONŲ KIEKIS VEGETATYVIŠKAI PADAUGINTŲ MEDŽIŲ RŪŠIŲ
PLANTACINIUOSE ŽELDINIUOSE***

Želdinių plotas, ha	Klonų kiekis, vnt.
1 ir mažesnis	1
>1–2	2
>2	3

* Sodinant minimalų klonų kiekį, vieno klono medeliai turi sudaryti ne mažiau kaip 20 proc. visų sodinamų medelių kiekio.

Papildyta priedu:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

MIŠKO ŽELGINIMO IR ŽĖLIMO PROJEKTO PRIVAČIOJE ŽEMĖJE RENGIMO REIKALAVIMAI

1. Miško želdinimo ir žėlimo projektas rengiamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“ (toliau – Nuostatų), ir kitų teisės aktų reikalavimų.

2. Skiltyje „Miško želdinimo ir (ar) žėlimo vieta“ įveisiant mišką turi būti įrašytas tik sklypo adresas ir kadastrinis (-iai) numeris (-iai), pertvarkant ar atkuriant mišką – sklypo adresas ir kadastrinis (-iai) numeris (-iai), miškų urėdija, girininkija, kvartalo ir sklypo (-ų) numeris (-iai).

3. Skiltyje „Veisiamo ar atkuriamo miško plotas (ha), iš kurio – želdinamas ir (ar) želiantis (ha)“ į veisiamo miško plotą įtraukiami suprojektuoti miško želdiniai ar žėliniai, priešgaisrinės mineralizuotos juostos, miško keliai, kvartalinės linijos, su mišku susiję įrenginiai (grioviai, pralaidos, tilteliai, priešgaisriniai bokštai), technologinės linijos (neapželdinti žemės ruožai prie melioracijos griovių arba drenažo rinktųvų pagal savivaldybės vykdomosios institucijos išduotas sąlygas, neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais želdiniais ar žėliniais besiribojančių, žemės savininkų ar valdytojų sklypų ir kitos miško žemei priskirtinos technologinės linijos). Į želdinamą ar želiantį plotą įtraukiamas plotas, kuriame sodinami sodmenys, sėjamos sėklos ar želia miškas. Atkuriant ar pertvarkant mišką šių plotų išskirti nereikia.

4. Skiltyje „Trumpas želdavietės ir (ar) želvietės aprašymas“ nurodomos visos sklype esančios augavietės, ploto suvelėnėjimas, užmirkimas (jei reikia), reljefas, augantys savaiminiai (iš jų – ir nepageidaujami) medžiai ir krūmai. Veisiant mišką želdavietės ir (ar) želvietės dirvožemio tipai nustatomi pagal natūroje atidengtus dirvožemio profilius arba Žemės informacinės sistemos (www.geoportal.lt) duomenis. Dirvožemio tipai prilyginami miško augavietėms vadovaujantis leidiniu „Miško augaviečių tipai“ (Kaunas, „Lututė“, 2006). Būtina nurodyti, ar miškas sodinamas išekspluatuotuose karjeruose ar durpynuose.

5. Skiltis „Augančių perspektyvių tikslinių medžių ir (ar) krūmų rūšių savaiminukų kiekis 1 ha ir sklype pagal medžių ar krūmų rūšis (tūkst. vnt.), jų amžius ir išsidėstymas“ pildoma, jei sklype yra savaiminių perspektyvių tikslinių medžių ir (ar) krūmų rūšių savaiminukų, kurie įtraukiami į projektuojamų želdinių ar žėlinių rūšinę sudėtį arba juos būtina išsaugoti dėl kitų priežasčių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

6. Skiltyje „Miško funkcinė paskirtis“ įveisiant mišką nurodoma miško funkcinė paskirtis (normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai, trumpo kirtimo amžiaus plantaciniai miškai, apsauginiai miškai, ekosistemų apsaugos miškai arba rekreaciniai miškai), atkuriant ar pertvarkant – miškų grupė (IVA gr., IVB gr., III gr., IIA gr. arba IIB gr.); jei veisiami plantaciniai želdiniai ar žėliniai, nurodoma jų kirtimų rotacijos trukmė metais. Miškų funkcinė paskirtis nustatoma atsižvelgiant į žemės savininko pageidavimus, jei tai neprieštarauja Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1171 „Dėl Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“, ir kitų teisės aktų reikalavimams.

7. Skiltį „Projekto vykdymo pradžia“ pildo žemės (miško) savininkas, pasodinęs mišką ar pradėjęs kitus miško įveisimo darbus. Nurodoma patvirtinto Miško želdinimo ir žėlimo projekto vykdymo pradžia, t. y. metai ir sezonas (pvz., 2013 m. pavasaris).

8. Skiltyje „Miško atkūrimo ar įveisimo būdas“ nurodoma kaip bus įveisiamas ar atkuriamas miškas: sėjimu, sodinimu, žėlimu ar mišriai (sodinimu ar sėjimu ir žėlimu).

9. Skiltis „Pertvarkymo būdas“ pildoma, kai pertvarkomi medynai ar krūmynai. Pertvarkymo būdas nurodomas vadovaujantis Miško kirtimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos

aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“. Yra šie pertvarkymo būdai: ištisinis, koridoriais, grupėmis.

10. Skiltyje „Projektuojama želdinių ir (ar) žolinių rūšinė sudėtis“ nurodoma želdinių ir (ar) žolinių rūšinė sudėtis išreikšta formule, kuri nustatoma apskaičiuojant kiekvienos rūšies medžių skaičiaus arba užimamo ploto (kai skirtingos medžių rūšys mišrinamos grupėmis ir (ar) jų tankis 1 ha skiriasi daugiau kaip 50 proc.) dalį procentais. Ji išreiškiama sveiku skaičiumi (koeficientu) nuo 1 iki 10. Pavyzdžiui, želdinių rūšinė sudėtis – 7E2B1K, tai reiškia, kad želdiniuose yra 66–75 proc. paprastosios eglės, 16–25 proc. beržo ir 6–15 proc. paprastojo klevo. Rūšinės sudėties formulė rašoma koeficientų mažėjimo tvarka. Medžiai, kurių dalis želdinių rūšinėje sudėtyje yra 5 proc. ar mažesnė, ir krūmai rūšinės sudėties formulėje rašomi su „+“ ženklu.

11. Skiltis „Medyno ar krūmyno kirtimo būdas ir iškertamas plotas (ha)“ pildoma, kai atliekamas medyno ar krūmyno pertvarkymas arba atkuriamas miškas. Nurodoma, ar buvęs medynas kirstas plynu, ar atvežiniu, ar kitu kirtimu, arba ištisai, koridoriais, grupėmis atliekamas buvusio medyno ar krūmyno pertvarkymas.

12. Skiltis „Želdavietės ir (ar) želvietės paruošimo darbai“ pildoma, kai želdavietėje ir (ar) želvietėje reikia nuleisti paviršinį vandenį, pašalinti nepageidaujamus medžius ir krūmus, taikomos priemonės miško kenkėjų ir ligų židiniams surasti ar juos naikinti.

13. Skiltyje „Dirvos ruošimo būdas ir laikas“ nurodoma, kaip ir kada turi būti ruošiama dirva (ištisai, vagomis, kauburėliais, aikštelėmis ir kt.), arba nurodyti priežastį, kodėl ji neruošiama pagal Nuostatų 10 punktą. Nurodomas dirvos ruošimo gylis, atstumai tarp vagų, juostų, kauburėlių ar aikštelių dydis. Jei miškas sodinamas užmirkstančiose augavietėse ar šlaituose, nurodoma vagų kryptis.

14. Skiltyje „Projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankis pagal rūšis 1 ha (tūkst. vnt.)“ nurodomas medžių ir krūmų rūšių tankis pagal rūšis 1 ha, projektuojamas vadovaujantis Nuostatų 4 priedo reikalavimais, įvertinus medžių rūšių procentinę dalį rūšinės sudėties formulėje.

15. Skiltyje „Sodmenų poreikis iš viso pagal medžių ir krūmų rūšis (tūkst. vnt.)“ sodmenų poreikis įveisiant ar atkuriant mišką apskaičiuojamas tik želdinamam ar želiančiam plotui atsižvelgiant į sodinimo atstumą ir (ar) medžių grupių užimamą plotą, žolinių augimo tolygumą.

16. Skiltyje „Kilmių rajonai, iš kurių galima įsivežti miško dauginamąją medžiagą pagal projektuojamas sodinti medžių rūšis“ nurodomi visi kilmių rajonai, iš kurių galima įsivežti miško dauginamąją medžiagą medžių rūšių, nurodytų Miško dauginamosios medžiagos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 521 „Dėl Miško dauginamosios medžiagos nuostatų patvirtinimo“, 1 priede.

17. Skiltyje „Apsaugos priemonės“ nurodomos apsaugos priemonės kiekvienai projektuojamai medžių rūšiai (jei kiekvienai iš jų taikomos skirtingos priemonės), išskyrus atvejus, kai visoms projektuojamoms medžių rūšims taikomos tos pačios apsaugos priemonės. Būtina nurodyti, nuo kokių kenkėjų želdiniai ar želiniai turi būti saugomi (graužikų, kiškių, stirnų ir kt.). Jei tverinama tvora, nurodomas tvoros aukštis ir tankis, projektuojamų stovų plėšriesiems paukščiams aukštis, skaičius ir jų išdėstymas sklype, aprašomos naudotinos individualios medelių apsaugos priemonės, iš kokios medžiagos jos turi būti pagamintos, kaip tvirtinamos, jų aukštis. Jei planuojama medelius apsaugoti repelentais, nurodoma kada, kaip dažnai, kokiomis oro sąlygomis ir koks minimalus medelių kiekis turi būti apsaugotas; kada turi būti įrengtos mineralizuotos juostos, jų plotis, kada ir kaip dažnai jos atnaujinamos.

18. Skiltyje „Priežiūros priemonės“ nurodomos medelių priežiūros priemonės nuo stelbiančios žolinės augalijos ir nepageidaujamų medžių ir krūmų atsižvelgiant į medžių rūšių atsparumą stelbimui. Nurodomas jų taikymo periodiškumas (pagal stelbimo tikimybę atsižvelgiant į augavietės sąlygas), žuvusių medelių atsodinimo reikalavimai, kitos būtinos želdinių ir (ar) žolinių priežiūros priemonės.

19. Skiltyje „Kitos priemonės“ nurodomi veisiamo miško plote esantys miško keliai, kvartinės linijos, su mišku susiję įrenginiai (grioviai, pralaidos, tilteliai, priešgaisriniai bokštai), technologinės linijos (neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais želdiniais ar želiniais besiribojančių, žemės savininkų ar valdytojų sklypų, melioracijos įrenginių ir kitos miško žemei

priskirtinos technologinės linijos), 0,1 ha ir didesnės neželdintinos aikštės, įvairūs intarpai ir kiti neželdintini plotai, nurodomas jų plotis ir (ar) užimamas plotas. Nurodomos ir kitos specialiosios priemonės (pvz., miško želdinių ar žėlinių trėšimas, jei planuojama juos trėšti, ir kt.). Jeigu plantacinius miško želdinius ar žėlinius numatoma trėšti nuotekų dumblo, žemės (miško) savininkas kartu su Projektu turi pateikti trėšimo planą, parengtą ir suderintą laikantis Nuotekų dumblo naudojimo trėšimui bei rekultivavimui reikalavimų LAND 20-2005, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 349 „Dėl normatyvinio dokumento LAND 20-2001 „Nuotekų dumblo naudojimo trėšimui reikalavimai“ patvirtinimo“.

20. Projekto brėžinys rengiamas laikantis šių reikalavimų:

20.1. atkuriant ar pertvarkant mišką brėžinys rengiamas 1:10 000 arba 5 000 masteliu ir jame nurodoma:

20.1.1. bendras atkuriamo ar pertvarkomo miško plotas, sklypo padėtis pasaulio šalių atžvilgiu, sujungimas su kvartaliniu tinklu;

20.1.2. rumbai arba azimutai, arba vidaus kampai ir linijų ilgiai, arba posūkio taškų koordinatės;

20.1.3. pažymimi įvairūs intarpai – 0,1 ha ir didesni neželdintini plotai, 0,3 ha ir didesnės skirtingų medžių rūšių grupės, nurodant apytikrį kiekvieno iš jų plotą;

20.2. veisiant mišką brėžinys rengiamas 1:5 000 masteliu ir jame nurodoma:

20.2.1. veisiamo ir želdinamo (želiančio) miško plotas, sklypo padėtis pasaulio šalių atžvilgiu, gretimi objektai;

20.2.2. skirtingais sutartiniais ženklais (ne spalvomis) pažymimos technologinės linijos (neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais želdiniais ar žėliniais besiribojančių, žemės savininkų ar valdytojų sklypų, melioracijos įrenginių ir kitos miško žemei priskirtinos technologinės linijos), miško keliai, kvartinės linijos, su mišku susiję įrenginiai (grioviai, pralaidos, tilteliai, priešgaisriniai bokštai), priešgaisrinės mineralizuotos juostos, atskirai nurodant bendrą jų plotą, taip pat veisiamam miško plotui nepriskirtos įsiterpusios teritorijos;

20.2.3. pažymimi įvairūs intarpai – 0,1 ha ir didesni neželdintini plotai, 0,3 ha ir didesnės skirtingų medžių rūšių grupės, nurodant apytikrį kiekvieno iš jų plotą;

20.2.4. atskirai pateikiami veisiamo miško ploto ir želdinamo arba želiančio ploto erdviniai vektoriniai duomenys, kurie turi atitikti šiuos reikalavimus:

20.2.4.1. duomenų formatas – *. shp;

20.2.4.2. koordinačių sistema – Lietuvos koordinačių sistema LKS-94 (x, y koordinatės);

20.2.4.3. grafinė lauko išraiška – plotas (lauko išraiška negali būti linija, taškas, multipoligonas);

20.2.4.4. ploto atributinė informacija: ūkio subjekto vardas ir pavardė (juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens kodas), plotas hektarais dviejų skaičių po kablelio tikslumu, kadastrinis žemės sklypo numeris;

20.2.4.5. plotų ribų duomenys turi būti nustatyti elektroniniais geodeziniais prietaisais.

20.2.4.6. plotų ribos negali kirsti besiribojančių kitų žemės savininkų ar valdytojų sklypų ribų;

20.2.4.7. matuojant taškų koordinates, leidžiama posūkio taškų koordinačių paklaida – ne daugiau kaip $\pm 0,5$ m taškui.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-355](#), 2016-05-16, paskelbta TAR 2016-05-18, i. k. 2016-13372

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, Žin., 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo
3.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-1052](#), 2011-12-29, Žin., 2012, Nr. 1-38 (2012-01-04), i. k. 111301MISAK0D1-1052
Dėl aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo
4.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo ir papildymo
5.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“ pakeitimo
6.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-158](#), 2016-03-03, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04334
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“ pakeitimo
7.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-355](#), 2016-05-16, paskelbta TAR 2016-05-18, i. k. 2016-13372
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“ pakeitimo
8.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo